

بازیگوشی

هنر تدریس در فضای مجازی به صورت واقعی

تألیف: مایکل فدلز

ترجمه: غلامرضا یادگارزاده

(استادیار دانشگاه علامه طباطبائی)

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه	: فدلز، مایکل Fedeles, Michal
عنوان و نام پدیدآور	: بازیگوشی: هنر تدریس در فضای مجازی به صورت واقعی/تالیف مایکل فدلز ؛ ترجمه غلامرضا یادگارزاده.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۵۶ص.؛ ۱۳/۵×۵/۳ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹۷۳۴-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Playful: the art of teaching virtually, ۲۰۲۰.
عنوان دیگر	: هنر تدریس در فضای مجازی به صورت واقعی.
موضوع	: آموزش بر پایه وب Web-based instruction
موضوع	: یادگیری آزاد Open learning
شناسه افزوده	: یادگارزاده، غلامرضا، ۱۳۵۱ - مترجم

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نامبر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

بازیگوشی

هنر تدریس در فضای مجازی به صورت واقعی

تألیف: مایکل فدلز

ترجمه: غلامرضا یادگارزاده

صفحه آرا: فاطمه حامدی

انتشارات: آوای نور

چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۷۳۴-۶

قیمت ۱۴۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه مترجم.....	۵
گام اول: دعوت.....	۹
گام دوم: روی اهداف دقیق تمرکز کنید.....	۱۵
گام سوم: به شاگردان خود کمک کنید.....	۲۱
گام چهارم: ایجاد ساختار یادگیری برای هدایت عملکرد.....	۳۳
گام پنجم: چه نتایجی را قصد کرده‌اید؟.....	۴۱
گام ششم: بازی را شروع کنید.....	۴۷
گام هفتم: با خود، همکاران و دانشجویان در تماس باشید.....	۵۱
گام هشتم: برخی ملاحظه‌های فنی.....	۵۳

تقدیم به خانم ونکووا، معلم کلاس هشتم انگلیسی و الهام بخش بزرگ،
دلسوز، منصف و مهربان که به ما اعتماد به نفس داد و القا کرد که
می توانیم یاد بگیریم.

مقدمه مترجم

با همه‌گیری ویروس کرونا نظام آموزشی از کلاس‌های چهره به چهره به کلاس‌های آنلاین تغییر جهت داد و نزدیک به یک میلیارد و دویست میلیون دانشجو و دانش‌آموز در نزدیک به ۱۶۲ کشور به آموزش مجازی روی آوردند. دنیا در مقابل موقعیتی قرار گرفت که پیش‌تر تجربه نکرده بود و راه‌حلی نیز برای فائق آمدن بر این وضعیت نداشت. نظام آموزش عمومی در کشورمان به دلایل متعدد از جمله فراهم نبودن زیرساخت نرم و سخت‌افزاری، تا پایان سال تحصیلی راهبرد مشخصی را در مقابل والدین و دانش‌آموزان قرار نداد؛ هرچند ابزارک شاد به سرعت رونمایی و آماده استفاده شد اما کارایی لازم را نداشت. با شروع سال تحصیلی جدید (۱۴۰۰-۱۳۹۹) و ادامه سردرگمی دانش‌آموزان و والدین، بالاخره قرار شد آموزش با کمک ترکیبی از آموزش چهره به چهره (حضور در مدرسه) و آنلاین (تعاملی از طریق شاد ۲ و غیر تعاملی از طریق تلویزیون) اجرا شود. البته یک سوال همچنان مطرح بوده و هست: دانش‌آموزانی که به شبکه اینترنت دسترسی ندارند تکلیف‌شان چیست؟ در آموزش عالی اما وضعیت متفاوت بود و دانشگاهها به دلیل تجربه برگزاری کلاس‌های آنلاین، خیلی سریع توانستند از آموزش چهره به چهره به آموزش مجازی روی آورند. سال تحصیلی جدید (۱۴۰۰-۱۳۹۹) نیز در آموزش عالی به صورت مجازی ادامه یافت. اما موضوع مهم در این مواجهه، میزان آمادگی نظام آموزشی و عناصر آن برای

پشت سر گذاشتن چالش همه‌گیری کرونا و تعطیلی کلاس‌های درس است. اکثر معلمان و اساتید دانشگاه تجربه زیادی در طراحی و اجرای تدریس آنلاین نداشتند و همین موضوع باعث شد تا هر کس به فراخور دانش، تجربه و خلاقیت خودش در این وادی دست به تجربه بزند.

کتاب‌ها و مستندات علمی موجود به زبان فارسی در خصوص تدریس و یادگیری آنلاین از تعداد انگشتان دست فراتر نمی‌رود و این حاکی از عدم توجه به آموزش مجازی و اتخاذ موضع انفعالی نسبت به آن با شیوع کرونا است. معلمان و استادان برای چنین موقعیتی آموزش ندیده بودند و بنابراین نمی‌توان انتظار داشت به سرعت بتوانند با این شیوه تدریس سازگار شده و موفق عمل کنند.

مرور تجارب جهانی نشان می‌دهد معلمان و استادان در کشورهای پیشرو به هیچ‌وجه در مقابل شرایط کرونا غافلگیر نشدند و برعکس به سرعت دست به کار شدند و تجارب خودشان را مستند و منتشر کردند. کتاب تدریس در دوران کرونا^۱ نمونه‌ای از این دست است. کتاب حاضر نیز چنین است. این کتاب به هیچ وجه کتابی دانشگاهی و یا علمی صرف نیست، بلکه ماحصل مستند شدن تجارب یک معلم است که تلاش کرده ضمن طرح ایده تدریس مبتنی بر بازیگوشی، مسیرهایی را پیش روی معلمان و مدرسان تازه‌کار قرار دهد تا بتوانند در تدریس آنلاین و کار آموزشی در محیط مجازی موفق عمل کنند.

^۱. این کتاب توسط مترجم به فارسی برگردانده شده و توسط انتشارات آوای نور منتشر شده است.

محتوای کتاب با تاکید بر بافت آموزش عالی نوشته شده اما بسیاری از توصیه‌های آن قابل استفاده برای تمام معلمان است. کتاب یک شروع و یک پایان دارد. در این فاصله که خیلی هم مفصل و پیچیده نیست نویسنده تلاش کرده تا مانند یک تسهیل‌گر و راهنما معلمان را در فرایند آغاز و انجام تدریس آنلاین کمک کند بدون آنکه آنها را گمراه کرده و یا با طرح مسائل دشوار ناامید، مضطرب و نگران کند. مطالعه کتاب به معلمان تازه‌کار در تدریس آنلاین و مجازی ارائه طریق کرده و می‌تواند تا حد زیادی به آنها در طراحی و اجرای موفق کلاس درس و فرایند یادگیری کمک کند.

غلامرضا یادگارزاده

پاییز ۱۳۹۹

